

Перспективи подальшого дослідження. До перспективних питань, що потребують подальшого наукового вивчення, вважаємо за доцільне віднести порівняльний аналіз аудіовізуального та літературного перекладу реалій.

Джерела та література

1. Бідасюк Н. В. Синхронний аудіовізуальний переклад: виклики професії / Н. В. Бідасюк, І. М. Кучман // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. : Филология. Социальные коммуникации. – Симферополь : ТНУ им. В. И. Вернадского, 2012. – Т. 25 (64). – № 4. Ч. 1. – С. 48–52.
2. Karamitroglou F. A proposed set of subtitling standards in Europe [Electronic resource] / F. Karamitroglou // Translation journal. – 1998. – Vol. 2, No 2. – Available from : <http://www accurapid.com/journal/04stndrd.htm>
3. Tomasziewicz T. Les operations linguistiques qui sous-tendent le processus de sous-titrage des films / T. Tomasziewicz. – Poznan : Adam Mickiewicz University Press, 1993. – P. 223–227.

Куликова Анастасія. Стратегії передачі специфіки сучасної американської культури при аудіовізуальному перекладі. В статті освещается проблема аудіовізуального перекладу, которая слабо разработана в Україні, в частности виявлені стратегії адаптації національно-специфічних одиниць, которые отображают особенности культуры американского народа. Рассматриваются факторы, которые влияют на стратегії перекладу аудіовізуальної продукції. Охарактеризована проблема вибору стратегії перекладу національно-специфічних одиниць на основі аналізу і систематизації досліджень зарубіжних учених. Виявлені основні стратегії адаптації американських реалій к адекватному восприятию української аудиторії. Установлені випадки, в которых переклад національно-маркированої лексики неможливий або некоректний.

Ключевые слова: адаптація, аудіовізуальний переклад (АВП), аудіовізуальний текст, закадровий переклад, калькування, реалія, субтитрування.

Kulikova Anastasiya. Strategies of American Culture Transfer in Audiovisual Translation. The present paper deals with the problem of audiovisual translation, which is new to Ukrainian research in translation studies, and focuses on the strategies of adaptation of cultural specific units which represent American nation. Factors which influence the choice of strategies in audiovisual translation are looked upon. The problem of the correct choice of the strategies in translation of cultural specific units is characterised on the basis of analysis and systematisation of foreign researches. Core strategies of adaptation of American national specific units for the adequate perception by Ukrainian audience are revealed. The cases in which the translation of cultural specific units is impossible or incorrect are indicated.

Key words: adaptation, audiovisual translation (AVT), audiovisual text, calques, subtitling, voice-over translation.

Стаття надійшла до редколегії
11.02.2013 р.

УДК 81'255:81'276.12=133.1

Андрій Білас

**Знижені розмовні одиниці в авторській мові роману Б. Віана
«Червона трава»: перекладознавчий аспект**

У статті розглянуто особливості відтворення зниженої розмовної лексики у французькому художньому дискурсі на функціональному рівні. Досліджено способи і засоби трансляції функціональної специфіки зниженого розмовного компонента авторської мови в українському перекладі роману Б. Віана «Червона трава». Встановлено, що у виборі засобів відтворення зниженої розмовної лексики одним із основних чинників виступає функція, яку вона виконує в художньому творі. Ідентифіковано функції зниженого розмовного вокабуляру у художньому тексті з поділом їх на функції блоку знижених розмовних одиниць і спеціальні функції окремих лексем.

Ключові слова: знижена розмовна лексика, функція, колоквіалізми, переклад, відтворення, декомпресія, трансформація.

Постановка наукової проблеми та її значення. У сучасному перекладознавстві однією з найбільш важливих проблем є теоретичні та практичні аспекти перекладу, передусім лексичної своєрідності літературних творів. В останні десятиліття дедалі поширенішим у мовній сфері сучасної

художньої прози є її орієнтування на розмовну мову із включенням в оповідь голосу простої «людини з вулиці». Підкреслене, демонстративне використання розмовної мови не лише в персонажній, а й в авторській сфері змінює загальну композиційно-мовленнєву структуру художніх творів, розширює невласне-пряму (авторську) мову, надає елементам розмовної мови експресивного характеру [13], що певною мірою ускладнює дії перекладача, оскільки ці стилістичні, особливо знижені засоби є способом вираження авторського задуму.

Спроби вирішення цієї проблеми висвітлено лише у працях окремих перекладознавців (А. Федорова [9], О. Чередниченко [10] й ін.); англійське нелітературне мовлення розглядали (О. Медвідь [6], В. Сдобнікова [7] та ін.

Для дослідника проблем перекладу французької зниженої розмовної лексики важливим є дослідження не окремої абстрактної одиниці, відірваної від контексту, а одиниці, яка виконує певну функцію /певні функції у художньому тексті загалом, і в авторській мові зокрема. Функціональні особливості зниженого мовлення у площині французької мови висвітлюють у своїх працях Ш. Баллі [11], Е. Береговська [2], А. Долінін [3], Л.-Ж. Кальве [12] та ін. Водночас дослідженням перекладознавчого аспекту функціонування французьких стилістично знижених слів у тканині художнього тексту займаються лише окремі перекладознавці: О. Абдрахманова [1], І. Ліходкіна [4], І. Стекольнікова [8], що свідчить про теоретичну і практичну значимість цієї наукової розвідки, особливо стосовно перекладознавчого аналізу відтворення функцій зниженого вокабуляру у французько-українському художньому дискурсі.

Зокрема О. Абдрахманова справедливо вважає, що труднощі перекладу французької зниженої розмовної лексики полягають у тому, що цей художній засіб часто використовували письменники різних епох і літературних течій як прийом, що допомагає охарактеризувати персонажа, дати його мовну характеристику, додати оповіді розмовності, інтимності. А в перекладацькій практиці для цього є спосіб передачі, який задовольняє вимоги художнього тексту (естетично вплинути на читача), тут ідеться про функціональну заміну засобами експресивного просторіччя [1, с. 134].

Лише окремі аспекти зниженої мови творів Б. Віана у функціональному та перекладознавчому плані досліджують Н. Макарова [5] та М. Мітура [14], що доводить малодослідженість і відповідно **актуальність** обраної теми.

Мета роботи полягає у вивченні відтворення функціональних особливостей французької зниженої розмовної лексики в авторській мові роману Б. Віана «Червона трава» в українському перекладі.

Об'єктом дослідження є французька знижена розмовна лексика в авторській мові. **Предмет** аналізу – способи відтворення функціональних особливостей французьких знижених розмовних одиниць авторської мови в українському перекладі роману Б. Віана «Червона трава».

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в Україні здійснено спробу перекладознавчого аналізу особливостей функціонування зниженого розмовного компонента в авторській мові французького художнього тексту в оригіналі й українському перекладі.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Вибір засобів передачі емоційно-експресивної функції зниженої лексичної одиниці В. Сдобніков ставить у залежність від авторської/неавторської сфери її використання [7, с. 158]. Така постановка питання, звичайно, має право на існування, хоча певною мірою видається дискусійною, адже експресивна маркованість вихідної лексеми, на наш погляд, повинна зберігатися й у тесті перекладу незалежно від місця її функціонування, тобто у мові автора чи персонажа.

Для ґрунтовного дослідження можливостей відтворення розмовної лексики важливим вважаємо ідентифікування її стилістичних функцій у художньому тексті, а тому поділяємо позицію Н. Макарової про їхній поділ на дві основні групи, а саме на стилістичний ефект блоку розмовних одиниць і спеціальні функції окремих лексем. На думку мовознавця, у романах Б. Віана колоквалізми часто діють блоком як єдиний стилістичний компонент, що виконує одну функцію протягом усього роману або якоїсь його частини [5, с. 13].

Функціональні можливості зниженого розмовного блоку мають велику палітру вибору й різному виявляються в різних художніх контекстах. Погоджуючись із позицією Н. Макарової [5, с. 13], серед основних виокремлюємо такі функції: створення емоційної атмосфери, певного клімату у творі; надання життєвості, правдивості зображенню соціального або вікового середовища, типізація мови окремих персонажів; зображення натовпу; акцентування певної риси духовного образу персо-

нажа; акцентування різкого перелому в характері, стані персонажа. Однак цей перелік вважаємо неостаточним, оскільки кожен художній твір зі зниженим розмовним компонентом має щось своє, неповторне, зокрема й щодо функціонування окремих низьких колоквиалізмів.

Розглянемо докладніше способу відтворення зниженого розмовного компоненту роману у функціональній площині. Аналіз досліджуваного художнього тексту дає змогу стверджувати, що знижений розмовний компонент слугує частіше для реалістичного та натуралістичного зображення персонажів, їх мовлення та дійсності, що необхідно зберегти й у цільовому тексті.

Часто перекладач вдало відтворює функціональну специфіку знижених розмовних одиниць, що їх використав Б. Віан в описі вулиці, будинків, подвір'я тощо для створення ефекту справжності, народності, автентичності: *Il y eut des maisons, d'abord à peine poussées, puis des grandes, et c'était une vraie rue avec immeubles et circulations. Croiser trois transversales, tourner à droite; la reniflante habitait une haute cabane montée sur des grands pieds en bois plein de cors, avec un escalier tout tortillé à la rampe duquel s'accrochaient des loques dégoûtantes qui coloraient localement de leur mieux* [16, p. 49]. – Спочатку йшли молоді паростки будинків, тоді кількарічні, нарешті почалася справжня вулиця зі справжніми спорудами й дорожнім рухом. Перейти три вулиці, повернути праворуч. Нюхачка мешкала у високій хатині на дерев'яних зароговілих ножиськах. На покручених бильцях висіло **огидне шмаття** – нібито для оздоби [15, с. 184].

В іншому епізоді В. Борсюк не добирає зниженого розмовного відповідника в багатому арсеналі української розмовної мови, чим позбавляє наповнення тексту розмовної автентичності: *Il se rinça dans un seau cabossé* [16, p. 55]. – Наостанок він прополоскав руки в **погнутому** відрі [15, с. 189].

Аналіз засобів передачі французьких знижених розмовних лексем авторської мови роману Б. Віана й інших письменників доводить, що деякі перекладачі надають перевагу нейтральним лексемам. Це наводить на думку про те, що митці або не віднаходять адекватного відповідника, або сповідують принцип «олітературення» іншомовного зниженого мовлення у перекладі, відгороджуючи мову художньої літератури від народної.

Наведемо цікавий приклад використання низьких колоквиалізмів для надання життєвості, правдивості зображенню соціального середовища, ставлення персонажів один до одного:

– *File ! dit Lil avec une pichenette de l'autre main.*

Wolf sortit, referma la porte et monta un étage. Il toqua chez Lazuli. Qui dit entrez et apparut sur son lit, renfrogné [16, p. 84].

– *Забирайся!* – сказала Ліль і **ляснула** його вільною рукою.

Грюкнувши дверима, Вольф піднявся поверхом вище й постукав до Лазулі. Той проказав «заходьте», не підводячись із ліжка [15, с. 209].

Натомість переклад видається дещо біднішим у стилістично-прагматичному плані, оскільки перекладач опускає одна знижену розмовну лексему (*renfrogné*), іншу відтворює на денотативному рівні (*toqua – постукав*), і лише одна з трьох зберігає своє семантичне і стилістичне навантаження (*avec une pichenette – ляснула*). Хоча у випадку з останньою одиницею й відбувається граматична трансформація (структура «прийменник + артикль + іменник» перетворюється на дієслівну), проте це не знижує адекватності перекладу і повноти його сприйняття читачем.

На необов'язковості відтворення експресивності в авторській мові через її факультативність наполягає і В. Сдобніков [7, с. 158]. Водночас позиція перекладознавця виглядає дещо неоднозначною, навіть суперечливою, бо, критично ставлячись до тенденції зневаги до відтворення емоційності й експресивності мови автора у перекладах, він сумнівається, чи треба осуджувати таке ставлення перекладачів, аргументуючи своє твердження тим, що, по-перше, втрати експресивності компенсуються передаванням деяких нейтральних слів зниженими, а по-друге, емоційність у авторській мові має факультативний характер, оскільки вказує, швидше, на емоції героїв, про яких говорить автор.

Тому інколи простежується опущення низького колоквиалізму в перекладі, що призводить до втрати функціональної відповідності між першотвором та перекладом і відповідно до нівелювання народності мови сучасного художнього твору. Наприклад, в епізоді, де письменник описує надмірну любов батьків до своїх дітей, зниженої розмовної лексеми *cul* немає у тексті перекладу: *Quelques parents attendris par les supplications de leurs enfants, les avaient pris sur leurs épaules, mais ils les maintenaient cul par-dessus tête afin de ne point trop les encourager au penchant de badauderie* [16, p. 62]. – *Кілька батьків, поступившись благанням своїх чад, посаджали їх собі на плечі, але тримали вниз головами, щоб не розвивати в дітях нахилу до гаволовства* [15, с. 193].

Стилістичний ефект окремих розмовних лексем, які мають самостійну лексичну значимість, проявляється в межах мікроконтексту (від речення до абзацу), це дозволяє їм слугувати для вираження емоційної реакції персонажів на те, які відбувається навколо них; створення атмосфери довірливого неформального спілкування персонажів, інтимних відносин; створення «значущих» імен героїв роману [5, с. 14]. Тому окремі знижені розмовні лексеми ускладнюють роботу перекладача, оскільки можуть виконувати специфічні стилістичні функції, які необхідно зберегти у тексті перекладу якнайповніше.

У романі «Червона трава» знижену лексику вжито не лише для характеристики мови персонажа, а й для оцінного маркування манери ведення бесіди засобами авторської мови. Так, у фрагменті, коли Вольф припускає, що може статися поломка машини, Сапфір парирує, сварливо бурчочучи:

– *Pourvu qu'il n'y ait pas de pépin, dit Wolf. Après tout, ça peut ne pas tenir. C'est calculé juste.*

– *Si on a un seul pépin avec une machine pareille, grogna Saphir, j'apprends le brenouillou et je ne parle plus que ça tout le reste de ma vie* [16, р. 26].

– *Тільки б не зіпсувалася, – сказав Вольф. – Зреештою, така можливість теж не виключена.*

– *Якщо ця машина дасть бодай найменший збій, я вивчу мимританську мову й решту життя розмовлятиму тільки нею, – пробурмотів Сапфір* [15, с. 167].

Як бачимо перекладач добирає адекватний відповідник *пробурмотів* на відтворення розмовного слова *grogna*, передаючи функціональне навантаження вихідної лексеми, хоча, на наш погляд, слід було б використати варіативну заміну *пробурчав*, у якій чіткіше відстежується сема «незадоволення».

Крайній вияв стану незадоволення інших персонажів (Лазулі і Вольфа) яскравіше за оригінал ілюструють перекладацькі засоби В. Борсука. Порівняймо два фрагменти з роману Б. Віана «Червона трава»:

1. – *Oui, dit Wolf. Mais toi, tu ne le diras pas à Folavril.*

– *Plus souvent ! grogna Lazuli* [16, р. 85].

– *Ну гаразд, – погодився Вольф. – Тільки Грайвесні не розповідай.*

– *Та вже ж, – процідив кризь зуби Лазулі* [15, с. 210].

2. – *Quand je voudrai..., grogna-t-il [Wolf], les dents serrées. J'ai toujours pu résister à mes désirs...* [16, р. 158].

– *Досить лише захотіти... – цідив він кризь зуби. – Я завжди міг долати свої бажання...* [15, с. 264].

У другому прикладі *цідити кризь зуби* вважаємо повним еквівалентом, оскільки передається денотативна і конотативна семантика, образність, емоційно-експресивне і функціонально-стилістичне навантаження вихідної одиниці *grogner, les dents serrées*, частково зберігаючи навіть її граматичну побудову. Тоді як у першому прикладі перекладач застосовує прийом декомпресії, логічно розвиваючи стилістично-семантичну зарядженість оригіналу, додаючи йому розмовної образності, адже *grogner = бурчати*, де основною видається сема «незадоволення», а *цідити кризь зуби* є, до речі, фразеологізмом із домінуювальною семою «злість», тобто мають місце граматична і семантична трансформації.

Варто зауважити, що В. Борсук не цурається використання експресивних слів у перекладі, що свідчить про адекватність відтворення ним не лише словникового рівня тексту, а й функцій вихідних розмовних одиниць у тканині твору. Ілюстрацією цього може слугувати переклад колоквіалізму *ricaner*, вжитого у функції оцінки нестриманості та іронічності персонажа, лексемою *захихотіти* в епізоді, коли Вольф іронічно підсміюється з мсьє Перля: *Il ricana* [16, р. 76]. – *Вольф захихотів* [15, с. 203].

В іншому випадку на відтворення експресивних *ricaner*, яку Б. Віан вживає для оцінки манери і стилістичного навантаження реактивного мовлення персонажа, перекладач застосовує прийом декомпресії, вдало підібравши емотивно заряджений фразеологізм *вишкірити зуби*, хоча й певною мірою увиразнюючи цільовий текст: *Wolf ricana* [16, р. 155]. – *Вольф вишкірив зуби* [15, с. 262].

Існує думка, що граматичні особливості розмовної мови, які трапляються у французьких романах, можна передати за допомогою еквівалентних виразів мови перекладу, кальки, експлікації, що досить успішно вдається перекладачам [8]. У цьому плані цікавим є авторський варіант перекладу лексеми *gratouiller*, утвореної способом телескопії від *gratter + chatouiller*, який використовує В. Борсук, а саме *розлепестити*, що, мабуть, теж є своєрідним прийомом телескопії (розпестити + лестити): *Lil aurait voulu se coucher avec Wolf, mais elle pensait que peut-être cela amuserait Wolf. Le distrairait. Le détendrait. Le gratouillerait* [16, р. 33]. – *Ліль була не від того, щоб переспати з Вольфом, але подумала, що, мабуть, інше розважить його. Відверне. Розслабить. Розлепестить* [15, с. 172].

Однак перекладачеві не завжди вдається віднайти у ресурсах української мови загалом і розмовної зокрема адекватну заміну фонетично маркованій розмовності деяких вихідних слів, як це простежуємо на прикладі з лексемою *zongles*, вживання якої разом з іншими слугує письменнику для надання тексту загальної розмовної експресії: *La rainette continua, mais Lil monta vite l'escalier pour se remaquiller devant sa coiffeuse. Un coup de pinceau par cil, un coup de brosse par là, de l'élixir pour les joues, du tapotif pour les tifs, des étuis à zongles et c'était fait* [16, р. 49]. – Зеленуха поплигала собі далі, а Ліль збігла сходами нагору. Треба було ще навести красу перед трельяжем. Пензликом по віях – вітерець повіяв, чепурилки – для чупринки, **нігтикам** – нанігтники [15, с. 184].

Тому, мабуть, перекладач вирішив компенсувати можливу втрату лексико-фонетичного розмовного забарвлення одиниці на синтагматичному рівні, вдало застосувавши прийом гри слів: *нігтикам* – нанігтники.

Втрату розмовно-просторічного забарвлення авторської мови з описом звичайних дій персонажа простежуємо в епізоді, коли Вольф вирішив випити з Лазулі:

– *La trique au vent, dit Lazuli, tandis que Wolf buvait. La trique au vent et tant pis pour les cloches. Et vive les récipiendaires. Passez-moi ça, buvez pas tout.*

D'un dos de main, Wolf se torcha les babines [16, р. 85].

– *Хвіст пістолетом! – вигукнув Лазулі, поки Вольф пив. – Новим членам товариства – слава! Не випивайте все, лишіть і мені.*

Вольф утер губи затилям долоні [15, с. 210].

Висновки. Проведений аналіз встановив, що у виборі засобів відтворення зниженої розмовної лексики одним із основних чинників виступає функція, яку вона виконує в художньому дискурсі. Для ґрунтовного дослідження можливостей відтворення зниженого розмовного вокабуляру важливим вважаємо ідентифікування його функцій у художньому тексті, поділяючи їх на дві основні групи: функції блоку знижених розмовних одиниць і спеціальні функції окремих лексем. На основі визначення функціональних особливостей зниженого розмовного компонента в мові автора та способів їхнього відтворення на матеріалі оригіналу та українського перекладу роману Б. Віана можемо стверджувати про можливість перекладу його одиниць на функціональному рівні зі збереженням їхньої зниженої розмовності.

Перспективи подальшого дослідження. Зіставний аналіз, який ми здійснили, безсумнівно, не вичерпує всіх аспектів досліджуваного об'єкта. Перспективним видається дослідження відтворення окремих функцій зниженого розмовного компонента художнього тексту.

Джерела та література

1. Абдрахманова О. Р. Проблемы переводимости стилистически сниженной лексики в художественном тексте : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Абдрахманова Ольга Рамильевна. – Челябинск, 2006. – 19 с.
2. Береговская Э. М. Арготический блок и его функции в стиле современной французской прозы / Э. М. Береговская // Филологические науки. – 1974. – № 2. – С. 60–69.
3. Долинин К. А. Стилистика французского языка : [учеб. пособие] / Константин Аркадьевич Долинин. – Л. : Просвещение, 1978. – 344 с.
4. Лиходкина И. А. Разговорная лексика в современном французском романе и ее перевод на русский язык : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Лиходкина Ирина Александровна. – М., 2011. – 23 с.
5. Макарова Н. Е. Стилистические доминанты прозы Бориса Виана : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Макарова Наталья Евгеньевна. – М., 2008. – 22 с.
6. Медвидь О. С. Просторечие английского языка и способы его воспроизведения в украинских переводах : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.16 / Медвидь Ольга Степановна. – К., 1975. – 27 с.
7. Сдобников В. В. Проблемы передачи функций стилистически сниженной лексики в переводе художественного текста : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19 / Сдобников Вадим Витальевич. – М., 1992. – 238 с.
8. Стеколыщикова И. В. Лексическое своеобразие романов Маргерит Дюрас и особенности его передачи при переводе: на материале русских и английских переводов романов / [Электронный ресурс] : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20 / Стеколыщикова Ирина Витальевна. – М., 2008. – 23 с. – Режим доступа : <http://cheloveknauka.com/leksicheskoe-svoeobrazie-romanov-margerit-dyuras-i-osobennosti-ego-peredachi-pri-perevode>.
9. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) : [учеб. пособие]. / Андрей Венедиктович Федоров. – [5-е изд.]. – М. : ООО «Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. – 416 с.

10. Чередниченко О. І. Український переклад: з минулого у сьогодення / О. І. Чередниченко // Літературна мова у просторі національної культури – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – С. 88–97.
11. Bally Ch. *Traité de stylistique française* / Charles Bally // Deuxième édition. – Premier volume. – P. : Heidelberg, 1921. – 350 p.
12. Calvet L.-J. *L'argot. Que sais-je?* – P. : PUF, 1994. – 127 p.
13. Mirosnikova M. G. Разговорный синтаксис как стилистическая особенность современной прозы [Электронный ресурс] / M. G. Mirosnikova // The Slavic and East European Language Resource Center. – Issue 2. – Winter 2002. – Режим доступа : <http://www.seelrc.org/glossos/issues/2/mirosnikova.pdf>
14. Mitura M. *L'écriture vianesque : traduction de la prose* / Magdalena Mitura. – Bern [u.a.] : Lang, 2008. – 249 p.
15. В'ян Б. Вибрані твори / Борис В'ян. – Х. : Фоліо, 1998. – 398 с.
16. Vian B. *L'herbe rouge. Roman. Les lorettes fourrées. Nouvelles* / Boris Vian. – P. : Le Livre de Poche, 1992. – 224 p.

Билас Андрей. Сниженные разговорные единицы в авторской речи романа Б. Виана «Красная трава»: переводоведческий аспект. В статье рассмотрены особенности функционирования сниженной разговорной лексики во французском художественном дискурсе. Исследованы способы и средства трансляции функциональной специфики сниженного разговорного компонента авторской речи в украинском переводе романа Б. Виана «Красная трава». Установлено, что в выборе средств воспроизведения пониженной разговорной лексики одним из основных факторов выступает функция, которую она выполняет в художественном дискурсе. Идентифицированы функции сниженного разговорного вокабуляра в художественном тексте с разделением их на функции блока сниженных разговорных единиц и специальные функции отдельных лексем. На основе анализа оригинала и украинского перевода романа Б. Виана определены пути передачи единиц сниженного разговорного компонента в языке автора на функциональном уровне с возможностью сохранения их сниженной разговорности.

Ключевые слова: сниженная разговорная лексика, функция, коллоквиализмы, перевод, воспроизведение, декомпрессия, трансформация.

Bilas Andriy. The Low Colloquialisms in the Author's Speech in the Novel «The Red Grass» by B. Vian: Translation Studies Aspect. In the article the features of functioning of the low colloquialisms in the French fiction discourse are examined. The translation ways and means of rendering the low colloquial component functional specificity in the author's speech in the Ukrainian version of B. Vian's novel «The Red Grass» are explored. It is established that the choice of the low colloquialisms rendering means is determined by one of the major factors that is the function that performs in the fiction discourse. It is established that the choice of the means of rendering low colloquialisms is determined by their function in the fiction discourse as one of the major factors. The low colloquial vocabulary functions in a literary text were identified with their division into the low colloquialisms unit functions and the special functions of separate lexemes. On the basis of the analysis of the original and the Ukrainian version of B. Vian's novel «The Red Grass» the ways of rendering the low colloquial component in the author's speech on the functional level with the possibility of preserving their colloquial marking are defined.

Key words: low colloquial vocabulary, function, colloquialisms, translation, rendering, decompression, transformation.

Стаття надійшла до редколегії
05.03.2013 р.

УДК 811.112.2'255.2:6

Оксана Ріба-Гринишин

Перекладознавчий аналіз німецьких науково-технічних текстів

Науково-технічні тексти з нафтової промисловості, у яких за допомогою фахової мови описується певне наукове чи технічне явище характеризуються складними розгорнутими реченнями з інфінітивними конструкціями та поширеними означеннями. Повнота, точність і правильність перекладу досліджуваних текстів залежить від правильного розуміння перекладачем структури речення. Переклад німецьких текстів із нафтової промисловості засобами української мови – це також точна репродукція всіх особливостей науково-технічного стилю.

Ключові слова: науково-технічний текст, переклад, фахова мова, граматичний аналіз речення, підрядні речення, інфінітивні конструкції.